

Obsah

Príhovor	19
----------------	----

I. časť: TRESTNÉ PRÁVO

1	Obrazové záznamy v trestnom konaní z pohľadu GDPR a národnej legislatívy	31
1.1	Úvod	31
1.2	Využívanie tzv. informačno-technických prostriedkov upravených v konkrétnych ustanoveniach Trestného poriadku a ďalšieho špeciálneho zákona	33
1.3	Záznamy z kamerového systému	35
1.4	Záznamy vyhotovené na základe monitorovania kamerovým systémom podľa špeciálnych zákonov	41
1.5	Vyhotovovanie obrazových záznamov kamerovým systémom z tzv. osobných činností	42
1.6	Záver	46
2	Jeremy Bentham a jeho Panoptikon	47
2.1	Úvod	47
2.2	Životopisná data Jeremy Benthama	49
2.3	Panoptikon	50
2.4	Záver	52
3	Zásady trestného konania z pohľadu ochrany slobody človeka	54
3.1	Úvod	54
3.2	Ochrana slobody človeka prostriedkami trestného práva	55
3.3	Záver	70
4	Kriminalita súvisiaca s informačnými a komunikačnými technológiami – trestnoprávne aspekty	71
4.1	Úvod	71
4.2	Medzinárodné záväzky	71
4.3	Trestné činy súvisiace s informačnými a komunikačnými technológiami de lege lata	76
4.4	Záver – úvahy de lege ferenda	84
5	Postavenie obhajcu v trestnom konaní v premenách času (minulosť, súčasnosť, perspektívy)	90
5.1	Úvod	90
5.2	K vymedzeniu procesného statusu obhajcu v trestnom konaní	91
5.3	Limity vedenia obhajoby obhajcom v trestnom konaní	95
5.4	Osobitosti uplatnenia práva na obhajobu obhajcom v jednotlivých štádiách trestného konania	97
5.5	Právo na obhajobu a spôsoby (formy) jeho praktického uplatnenia prostredníctvom obhajcu	99
5.6	Záver	101

6	K problematice dokazování v trestním řízení ve vztahu k možnostem soudních znalců	103
6.1	Úvod	103
6.2	Nové přístupy v pojetí kriminalistické identifikace a dokazování v trestním řízení	105
6.3	Závěr	114
7	Spravedlnost jako základní hodnota trestního práva	116
7.1	Úvod	116
7.2	Spravedlnost a spravedlivý trest	116
7.3	Spravedlivý proces	118
7.4	Nezákonné odposlechy	119
7.5	Prostorový odposlech	122
7.6	Získávání dat z počítačového systému nebo nosiči informací	123
7.7	Závěr	125
8	Vzájemné uznávání rozsudků ukládajících trest odnětí svobody v kontextu Slovenské republiky a České republiky	126
8.1	Úvod	126
8.2	Vzájemné uznávání rozsudků ukládajících trest odnětí svobody jako součást mechanismu vzájemného uznávání	126
8.3	Právní základ na úrovni Evropské unie: Rámcové rozhodnutí 2008/909/SVV o uznávání trestu odnětí svobody	128
8.4	Právní úprava a postupy v Slovenské republice	131
8.5	Právní úprava a postupy v České republice	134
8.6	Závěr	137
9	Je nutná právní úprava metod kriminalistické praxe?	138
9.1	Úvod	138
9.2	Příklad první – rekognice	139
9.3	Příklad druhý – identifikace osob podle pachu	141
9.4	Příklad třetí – identifikace podle biologických stop, především analýzou DNA	143
9.5	Závěr	144

II. část: KRIMINALISTIKA, KRIMINOLÓGIA

10	Reminiscencia vedeckých otázok v Teórii dokazovania	149
10.1	Úvod	149
10.2	Vedecké problémy minulé	151
10.3	Vedecké problémy existujúce	153
10.4	Vedecké problémy prognózované	156
10.5	Záver	157
11	Forenzní výzkum počítačových prostředků a systémů – nová sekce kriminalistických technik a technologií	159
11.1	Úvod	159
11.2	Podstata teorie	160
11.3	Závěr	168

12	Teoretické základy místa činu	170
12.1	Úvod	170
12.2	Teorie místa činu	170
12.3	Pojem místa činu	172
12.4	Kriminalistická stopa	176
12.5	Vztah místa činu a místa trestného činu	177
12.6	Závěr	185
13	Výslech obviněného z pohledu kriminalisticko-taktických a psychologických aspektů	186
13.1	Úvod	186
13.2	Základné odborné východiská vykonávania výsluchu obviněného	186
13.3	Kriminalisticko-taktické aspekty výsluchu obviněného	187
13.4	Psychologické aspekty výsluchu obviněného	191
13.5	Osobitné prístupy k výsluchu obvinených založené na psychologickom pôsobení	194
13.6	Závěr	199
14	Digitálna stopa – dlhodobá perspektíva kriminalistiky	200
14.1	Úvod	200
14.2	Problémy skúmania digitálnej stopy	201
14.3	Kriminalistické procesy a objekty limitujúce skúmanie digitálnych stôp	204
14.4	Kriminalistické, forenzné a inak využiteľné digitálne stopy	205
14.5	Charakteristika realizovaného prieskumu	210
14.6	Analýza a interpretácie výsledkov realizovaných prieskumov	211
14.7	Prieskum, analýza a interpretácia poznania o digitálnych stopách v policajnej praxi	212
14.8	Závěr	215
15	Predmet kriminalistiky „veličina“ tvoriaca vedecký základ hodnôt kriminalistiky	217
15.1	Úvod	217
15.2	Niekoľko všeobecných poznámok k vede a predmetu jej skúmania	217
15.3	Je problém vymedzenia predmetu skúmania kriminalistiky ako vedy interdisciplinárnej skutočne až taký zložitý?	220
15.4	Systém kriminalistiky	227
15.5	Závěr	228
16	Minulosť, súčasnosť a perspektívy skúmania DNA	230
16.1	Úvod	230
16.2	Význam DNA z pohľadu kriminalistického skúmania	232
16.3	Historický vývoj využívaných metód analýzy DNA	234
16.4	Databázy DNA, ich vývoj a význam	239
16.5	Limity a perspektívy DNA v kriminalistickom skúmaní	243
16.6	Závěr	244
17	K vývoji kriminalisticko-technické teórie a praxe	245
17.1	Úvod	245
17.2	Vývoj v oblasti kriminalistické teórie	245
17.3	Vývoj v oblasti kriminalisticko-technické praxe	251
17.4	Závěr	258

18 Úkony policie při nálezů lidských ostatků.	259
18.1 Úvod	259
18.2 Činnost vyšetřovatele při získávání kriminalistických stop	259
18.3 Zásady provádění neodkladných úkolů.	260
18.4 Základní otázky, které kriminální policie řeší při zahájení prvotních úkonů při nálezů mrtvoly člověka s podezřením na zavinění jeho smrti jinou osobou	267
18.5 Provádění prvotních úkonů.	268
18.6 Závěr.	273
19 Umělá inteligence a zločin	274
19.1 Úvod	274
19.2 Umělá inteligence jako zločinec	276
19.3 Umělá inteligence jako bezpečnostní manažer.	278
19.4 Umělá inteligence jako kriminalista.	281
19.5 Závěr.	286
20 Kriminológia ako vedný a študijný odbor v Slovenskej republike.	288
20.1 Úvod	288
20.2 Popis prieskumnej vzorky	288
20.3 Subjekty pôsobiace v oblasti kriminologického vysokoškolského vzdelávania a vedeckej práce v Slovenskej republike	290
20.4 Vysokoškolská výučba kriminológie v Slovenskej republike	292
20.5 Výskumné pôsobenie vysokých škôl a výskumných pracovísk Slovenskej republiky v odbore vedy kriminológia a kriminalistika.	295
20.6 Vedecko-teoretické podujatia s kriminologickou problematikou v Slovenskej republike	296
20.7 Publikácie s kriminologickou problematikou v Slovenskej republike.	299
20.8 Popularizácia kriminológie ako študijného a vedného odboru v Slovenskej republike	301
20.9 Závěr.	303
21 Hodnoty: Trestné právo a kriminológia	304
21.1 Úvod	304
21.2 Hodnota ako interdisciplinárny problém	305
21.3 Hodnota a trestné právo.	308
21.4 Vzťah trestného práva a kriminológie	310
21.5 Závěr.	313
22 Sexuální násilí: mýty a fakta	314
22.1 Úvod	314
22.2 Dva typy znásilnění	314
22.3 Mýty o vztahovém znásilnění	320
22.4 Vztahová znásilnění před soudem	321
22.5 Závěr.	324
23 Perspektívy v slovenskom väzenstve	326
23.1 Úvod	326
23.2 Stav väzenstva v Slovenskej republike v kontexte problémov nedostatočných ubytovacích kapacít	328

23.3	Podstata privatizácie väzenstva	330
23.4	Legislatívne možnosti zriadenia súkromných väzníc	332
23.5	Prenikanie súkromných prvkov do slovenského väzenstva	336
23.6	Súkromné väznice ako determinanty ukladania nepodmienečného trestu odňatia slobody	339
23.7	Záver	340
24	K některým aspektům novodobého vývoje vězenství v Čechách a na Slovensku	342
24.1	Úvod	342
24.2	Východiska novodobého vývoje vězenství v Čechách a na Slovensku	342
24.3	Vývoj vězenství po roce 1989	349
24.4	Vývoj vězenství po rozdělení společné republiky	353
24.5	Výzkumné aktivity	360
24.6	Závěr	363
 III. časť: FORENZNÉ VEDY		
25	Vybrané aspekty soudního lékařství a některé druhy poranění v procesu policejního vyšetřování	367
25.1	Úvod	367
25.2	Teoretický rozbor poranění člověka způsobených mechanickým působením	369
25.3	Mechanické působení z pohledu biomechaniky	371
25.4	Prohlídka místa činu a mrtvoly na místě nálezu	374
25.5	Druhy pitev	377
25.6	Vlastní pitva	378
25.7	Kategorie smrti	380
25.8	Vyšetřování dopravních nehod	380
25.9	Závěr	389
26	Systemizace a terminologie v soudně lékařské a soudně inženýrské praxi při posuzování a hodnocení dopravních nehod (v kontextu relace člověk a osobní automobil)	391
26.1	Úvod	391
26.2	Dopravní úrazy chodců – poranění v exteriéru vozidla	391
26.3	Dopravní úrazy osádky v kabině osobního automobilu – poranění v interiéru vozidla	398
26.4	Závěr	404
27	Extrémní dynamické zatěžování organismu, predikce velikosti síly při zlomení klenby lebni a smrt způsobená mechanickým násilím.	405
27.1	Úvod	405
27.2	Extrémní dynamické zatěžování organismu	405
27.3	Predikce velikosti síly při zlomení klenby lebni	410
27.4	Smrt způsobená poraněním tupým a ostrým předmětem	417
27.5	Závěr	425
28	Letecké nehody	426
28.1	Úvod	426

28.2	Nehody vojenských letadel a vrtulníků	427
28.3	Nehody civilních letadel	431
28.4	Nehody malých letadel a SLZ (sportovních létajících zařízení)	433
28.5	Pozemní nehody	435
28.6	Nehody v parašutismu a paraglidingu	435
28.7	Příčiny leteckých nehod	436
28.8	Závěr	437
29	Metodika vyhodnotenia príčiny dopravnej nehody	
	pri špecifických dopravných nehodách	438
29.1	Úvod	438
29.2	Príklad 1	438
29.3	Príklad 2	439
29.4	Príklad 3	440
29.5	Príklad 4	441
29.6	Príklad 5	443
29.7	Príklad 6	445
29.8	Príklad 7	459
29.9	Príklad 8	461
29.10	Záver	462
30	Analýza dopravní nehody, interdisciplinární přístup soudního inženýrství. . .	466
30.1	Úvod	466
30.2	Popis události	466
30.3	Znalecké zkoumání	469
30.4	Provedené zkoušky	474
30.5	Soudní rozhodnutí	478
30.6	Závěr	480
31	Ingerence státu ve znalectví obecně a při znaleckém oceňování majetku.	481
31.1	Úvod	481
31.2	Ingerence státu ve znalectví	481
31.3	Ingerence státu při znaleckém oceňování majetku	484
31.4	Závěr	500
32	Biomechanická analýza chůze člověka pro kriminalistické účely	501
32.1	Úvod	501
32.2	Principy kriminalistické identifikace osob	501
32.3	Pohybový systém člověka	502
32.4	Variabilita kinematických parametrů chůze	513
32.5	Některé příspěvky k experimentální analýze stálosti projevů chůze	518
32.6	Závěr	527
33	Predikce výšky postavy z videozáznamu	528
33.1	Úvod	528
33.2	Určení výšky postavy ze záběrů bezpečnostních kamer v pobočce peněžního ústavu Česká spořitelna, v Újezdu nad Lesy v době přepadení pobočky.	529
33.3	Určení výšky postav ze záběrů bezpečnostní kamery v peněžním ústavu v Újezdu nad Lesy při novém pokusném měření 17. 6. 2011	533

33.4	Porovnání vypočtených a skutečných hodnot výšky	540
33.5	Závěr	541
34	Meze biomechanického hodnocení pádu a skoku z výšky	543
34.1	Úvod	543
34.2	Skok s rozběhem a skok z místa – literární údaje	544
34.3	Experimentální data	551
34.4	Závěr	557
35	Vývoj forenzní biomechaniky v České republice	559
35.1	Úvod	559
35.2	Forenzní biomechanika	559
35.3	Aplikace biomechaniky v kriminalistice	565
35.4	Zakladatelé a osobnosti kriminalistické a forenzní biomechaniky	567
35.5	Závěr	575
36	Metody a kritéria kvantitativního hodnocení ranivého potenciálu malorážových střel ve forenzní balistice	577
36.1	Úvod	577
36.2	Hodnotící metody a postupy založené na metodě nepřímé identifikace	578
36.3	Metody kvantifikovaného hodnocení ranivého potenciálu malorážových střel	579
36.4	Metoda radiálních trhlin (metoda nepřímá)	582
36.5	Metoda optická. Analýza systémem i-SPEED	586
36.6	Metoda komparační. Posuzování střelných poranění z pohledu jejich klinické závažnosti	588
36.7	Zastavující (porážející) účinek střel pistolových a revolverových nábojů.	591
36.8	Kritéria hodnocení ranivého potenciálu malorážových střel	592
36.9	Kritéria posuzování účinnosti puškových střel	598
36.10	Závěr	603
37	Klíčové aspekty využití digitálních dat v moderním vozidle pro kriminalistické a forenzní účely	604
37.1	Úvod	604
37.2	Vozidlo jako objekt forenzního zkoumání	604
37.3	Vozidlo jako zdroj digitálních dat	605
37.4	Forenzní využití digitálních stop	609
37.5	Závěr	618

IV. časť: BEZPEČNOSTNÉ VEDY

38	Konanie, veda a metodológia praktických vied	623
38.1	Úvod	623
38.2	Projektovanie ako predmet vedeckej analýzy	623
38.3	Výskumy nad praktickými vedami a vznik metavedy o praktických vedách	624
38.4	Metodologický status praktických vied	625
38.5	Vybrané koncepcie metodológie praktických vied	628
38.6	Záver	639

39	Bezpečnostní a právní věda v Evropské unii	640
39.1	Úvod	640
39.2	Problém „mimořádného“ ústavního stavu	641
39.3	Alianční reagence	649
39.4	Bezpečnostní doktrína	651
39.5	Bezpečnostní strategie České republiky: stále aktuálnější realita vnějšího ohrožení	655
39.6	Ústavní právo a konstitucionalismus o právu na azyl	655
39.7	Rizika novodobého stěhování národů	656
39.8	DAIŠ – tzv. Islámský stát – pohled vědy mezinárodního práva veřejného a obecné státovědy	657
39.9	Multikulturalita a český národ	658
39.10	Závěr	659
40	Policejní vědy a bezpečnostní vědy	661
40.1	Úvod	661
40.2	Bezpečnost jako předmět výzkumu	662
40.3	Subjekty bezpečnosti	664
40.4	Bezpečnost a hrozby	666
40.5	Bezpečnostní situace	667
40.6	Závěr	669
41	K pojmům nebezpečí, bezpečnost a riziko z pohledu bezpečnostních věd	672
41.1	Úvod	672
41.2	Současné názory na pojetí nebezpečí	672
41.3	Objekt a jeho bezpečnost	674
41.4	Věda o nebezpečí a bezpečnosti	684
41.5	Závěr	688
42	Prostredie bezpečnosti a kultúra bezpečnosti príslušníka polície	689
42.1	Úvod	689
42.2	Zásady etiky príslušníka polície	692
42.3	Skupinová morálka a etika dospelých	697
42.4	Karada de oboeru – učenie sa celým telom	704
42.5	Záver	706
43	Vysokoškolské vzdelávanie policajtov a policajné vedy	708
43.1	Úvod	708
43.2	Konštituovanie policajných vied	708
43.3	Medzinárodná spolupráca v oblasti policajného vzdelávania	712
43.4	Nemecká vysoká škola polície (Münster)	717
43.5	Záver	723
44	Sociálno a sociální bezpečnost	724
44.1	Úvod	724
44.2	Člověk, dvojjediná podstata, individualita – sociálno	724
44.3	Sociálno, sociální entity a jedinec	728
44.4	Význam národa a státu pro sociální bezpečnost	732
44.5	Sociálno a sociální bezpečnost v éře globalizace	733
44.6	Závěr	735

45	Systém řízení bezpečnosti, metody a nástroje pro efektivní řízení	736
45.1	Úvod	736
45.2	Kybernetika a systémové teorie jako východiska vědy o řízení	737
45.3	Vybrané metody a nástroje řízení bezpečnosti	744
45.4	Závěr	751
46	Súčasný pohľad na definovanie pojmov hybridná hrozba a hybridná vojna ..	753
46.1	Úvod	753
46.2	Definovanie pojmu hybridná hrozba	754
46.3	Európska únia v boji proti hybridným hrozbám	758
46.4	Definovanie pojmu hybridná vojna	761
46.5	Záver	767
47	Atribúty bezpečnosti.	770
47.1	Úvod	770
47.2	Vymedzenie pojmu bezpečnosť	771
47.3	Atribúty bezpečnosti	772
47.4	Záver	782
48	Transfer vedeckých poznatkov krízového manažmentu do praxe činnosti subjektov verejnej správy	783
48.1	Úvod	783
48.2	Teoretické a metodologické východiská skúmania a objasňovania transferu vedeckých poznatkov krízového manažmentu do praxe subjektov verejnej správy	783
48.3	Základné stránky transferu	788
48.4	Etapy procesu transferu	791
48.5	Intencionálny priebeh transferu vedeckých poznatkov do bezpečnostnej praxe	792
48.6	Využívanie edukačných koncepcií, organizačných foriem a edukačných metód pre transfer vedeckých poznatkov do praxe bezpečnostného systému	794
48.7	Perspektívy procesu transferu	795
48.8	Záver	795
49	Manažment rizík medzinárodnej bezpečnosti v 21. storočí ako súčasť globálneho manažmentu.	796
49.1	Úvod	796
49.2	Bezpečnostný systém a bezpečnostná architektúra v globálnom manažmente	798
49.3	Bezpečnostné riziká medzinárodnej bezpečnosti	800
49.4	Manažment bezpečnosti EÚ na začiatku 21. storočia	804
49.5	Záver	808
50	Teorie ochrany objektů a bezpečnostních systémů	810
50.1	Úvod	810
50.2	Teorie bezpečnostního systému	811
50.3	Obecná teorie ochrany objektu	813
50.4	Mechanická ochrana objektů	817
50.5	Elektronická ochrana objektů	818

50.6	Fyzická ochrana objektů	819
50.7	Režimová ochrana objektů	820
50.8	Vzájemné prolínání základních druhů ochrany objektů.	821
50.9	Metody tvorby bezpečnostních opatření pro ochranu objektu	823
50.10	Závěr	830
51	Vedecké poznávanie vybraných kriminalisticko-bezpečnostných činností v kontexte súčasných európskych trendov.	831
51.1	Úvod	831
51.2	Analýza súčasného stavu teoretického a obsahového vymedzenia odhaľovania a kriminálneho spravodajstva v Slovenskej republike.	832
51.3	Európske trendy v oblasti boja proti kriminalite a kriminálneho spravodajstva	838
51.4	Implementácia ECIM do policajnej praxe v Slovenskej republike.	842
51.5	Záver	845
52	Východiská výskumu v teórii konfliktov	847
52.1	Úvod	847
52.2	Vybrané definíčné prístupy k pojmu konflikt vo vzťahu k medzinárodnej bezpečnosti	847
52.3	Analýza konfliktov	850
52.4	Typológia konfliktov	854
52.5	Analytické roviny kategorizácie konfliktov	856
52.6	Metodológia vytvárania databáz konfliktov	860
52.7	Riešenie konfliktov v medzinárodných vzťahoch.	863
52.8	Záver	864
53	Formy identifikácie v procesoch odhaľovania a objasňovania trestných činov	866
53.1	Úvod	866
53.2	Odhaľovanie a objasňovanie trestných činov	867
53.3	Formy policajno-bezpečnostných činností	871
53.4	Štrukturálna charakteristika foriem identifikácie v procesoch odhaľovania a objasňovania trestných činov.	874
53.5	Spracovanie informačných výstupov a ich využitie	887
53.6	Záver	890
54	Informační společnost a internet	892
54.1	Úvod	892
54.2	Informační společnost	892
54.3	Digitální propast (Digital divide) – informační gramotnost	893
54.4	Výběrové šetření Českého statistického úřadu	896
54.5	Competitive Intelligence	904
54.6	Závěr	906
55	Vybrané aspekty ochrany osôb a majetku a problémy forenzného vyšetrovania v špecifickom prostredí leteckých nehôd	907
55.1	Úvod	907
55.2	Vybrané pojmy a špecifický predmet skúmania ochrany osôb, majetku a ďalších bezpečnostných záujmov chránených zákonom.	911

55.3	Trestnoprávna ochrana bezpečnostných záujmov v kontexte komponentov obranného potenciálu štátu	913
55.4	Trestnoprávne skúmanie ochrany osôb, majetku a bezpečnostných záujmov v rámci didaktického systému podskupiny odborov vedy a techniky Právne vedy.	916
55.5	Kritické myslenie a aplikácia problémovej metódy vo forenznom vyšetrovaní v špecifickom prostredí leteckých nehôd (katastrof)	918
55.6	Záver	927
56	Bezpečnosť a letecké ergatické systémy	929
56.1	Úvod	929
56.2	Identifikácia leteckej edukácie ako interdisciplinárneho didaktického systému v rámci nového študijného odboru Doprava.	930
56.3	Výzvy pedagogického výskumu psycho-fyziologických zvláštností činnosti pilota v rámci leteckej edukácie pre zvýšenie kvality a bezpečnosti leteckých ergatických systémov	935
56.4	Pojmy leteckého ergatického komplexu.	941
56.5	Záver	948
57	Osobní a místní znalost zájmového prostředí jako efektivní nástroj ochrany obyvatelstva před násilnými incidenty a terorismem.	950
57.1	Úvod	950
57.2	Ochrana obyvatelstva před extrémním násilím a terorismem	951
57.3	Možnosti předcházení extrémnímu násilí a terorismu optikou policejních činností.	954
57.4	Závěr	959
58	Rovnovážné a mezní stavy, bezpečnostní situace v technice, ekonomice, společenských i bezpečnostních vědách a v kriminalistice	960
58.1	Úvod	960
58.2	Rovnováha, rovnovážný stav, rovnovážná poloha, stabilita	961
58.3	Nestabilita jako bezpečnostní riziko	968
58.4	Mezní stavy	968
58.5	Stavy specifické – ohrožení, nebezpečí	972
58.6	Situace a bezpečnostní situace	973
58.7	Závěr	979
59	Závěrečné zhodnocení výsledků vědecké a výzkumné činnosti	980
59.1	Úvod	980
59.2	Křest monografie Kriminalistika	981
59.3	Křest monografie Bezpečnostní vědy	984
59.4	Závěrečné shrnutí	988
	Summary	991
	Resumé	993
	Zoznam bibliografických odkazov	995
	Výber publikačnej činnosti a iných významných aktivít	
	prof. JUDr. Ing. Viktora Poradu, DrSc., dr. h. c. mult.	1032
	Zoznam autorov a ich pracovné zaradenie	1041
	Vecný register	1056